

What Obama's Victory Means for the Earth

پیروزی اواما چه معنایی برای زمین دارد

در این نوشته کاستی‌های ترجمه و نکته‌های آموزشی مربوط به آن‌ها توضیح داده شده‌است. ابتدا مقاله ترجمه شده و سپس این نوشته را بخوانید و هر جا لازم بود به اصل انگلیسی آن مراجعه کنید.

ترجمه فارسی این مقاله در مجموع خوب است. مترجم در جهت هرچه دقیق‌تر و روان‌تر بودن ترجمه تلاش کرده است. البته، از آنجایی که احتمال سهو برای هر مترجمی وجود دارد، ترجمه حاضر نیز بدون اشکال نیست. از سوی دیگر، چون در متن مقاله به اصطلاحات و عبارات فنی مربوط به الکتروسیته و مسائل زیست‌محیطی اشاره می‌شود، ترجمه تا حدی تخصصی و وقت‌گیر می‌شود. در واقع، این متن به بیش از یک حوزه مطالعاتی تعلق دارد: سیاست، برق و محیط زیست. متنی‌هایی که در برخی از بخش‌های آن‌ها به موضوعاتی غیر از موضوع اصلی اشاره می‌شود معمولاً مشکل‌سازند. اینک موارد اصلاحی مقاله:

- عنوان مقاله ایراد دارد. اول، کلمه معنا، که به نظر می‌رسد نتایج به جای آن بهتر باشد. دوم، منظور از زمین نیز در اینجا کره زمین است و بهتر است به همین صورت ترجمه شود. سوم، ایرادی است که در ترجمه این گونه عنوان‌ها برای بیشتر مترجمان پیش می‌آید. این نوع عنوان‌ها، در متن اصلی، سؤالی نیستند، اما در ساختار فارسی به صورت جمله سؤالی درمی‌آیند و باید در انتهای آن‌ها علامت سؤال گذاشت. بنابراین، عنوان «پیروزی اواما چه معنایی برای زمین دارد» بهتر است به صورت «پیروزی اواما چه نتایجی برای کره زمین دارد؟» تغییر یابد.

- در متنی‌هایی که در محیط‌های مجازی منتشر می‌شوند، پاراگراف‌ها را، به جای تورفتگی سطر اول، با گذاشتن یک سطر فاصله نشان می‌دهند. متأسفانه، این موضوع در ترجمه رعایت نشده است. اصولاً، در محیط غیرمجازی (چاپ روی کاغذ) بهتر است از تورفتگی سطر اول استفاده شود. به هر حال، اگر در متن نه از تورفتگی استفاده

شده باشد نه از فاصله گذاری اشکال دارد. برخی به اشتباه تصور می کنند که ناتمام ماندن سطر بالایی به معنی پاراگراف بودن سطر بعدی است. البته، این ایراد ممکن است متوجه مترجم نباشد و قصور ماشین نویس باشد.

- در سطر اول اشکالی است که برای هر مترجمی ممکن است پیش بیاید و شاید خیلی مهم نباشد اما، ظاهراً، در جامعه فرهنگی ما به آن اهمیت زیادی می دهند. منظور ایراد املائی است. البته، در اینجا نیز ممکن است اشتباه تایی باشد، نه ایراد مترجم. منظورم کلمه قصر است که باید قسر باشد. پیشنهاد من این است که اگر خواستیم کلمه کم کاربردی (مثل همین قسر) را به کار ببریم، حتماً به فرهنگ لغت مراجعه کنیم مگر اینکه در املاي آن هیچ تردیدی نداشته باشیم.

- سطر ۶ از آنجایی که ما به طور ناپایدار به تعدادی نقطه اوج زیست محیطی نزدیک هستیم، پیروزی رامنی می توانست تسلط بر تغییرات آب و هوایی را ناممکن کند.

As we are already precariously close to a number of environmental tipping points, a Romney victory may have made it impossible to reign in climate change.

به نظر من، عبارت «ما به طور ناپایدار به تعدادی نقطه اوج زیست محیطی نزدیک هستیم» معنی روشنی ندارد. منظور از tipping point وضعیت مخاطره آمیزی است که تصمیم گیری در آن بسیار مهم است و در اینجا منظور گرم شدن زمین و پیامدهای آن است. بنابراین، با در نظر داشتن نظر مثبت او یا ما به محیط زیست و کم توجهی رامنی به این موضوع، جمله را باید به صورت زیر ترجمه کرد:

از آنجایی که در برابر برخی مسائل زیست محیطی در وضعیت مخاطره آمیزی قرار داریم، این احتمال وجود داشت که پیروزی رامنی مانع کنترل کردن تغییرات آب و هوایی شود.

- سطر ۷ گزافه گویی نیست اگر بگوییم ریاست جمهوری رامنی جهان را با دیدگاه فرار از تغییرات آب و هوایی تهدید می کرد.

It is not overstating the case to say that a Romney presidency threatened the world with the prospect of runaway climate change.

کلمه runaway در اینجا به صورت صفت برای climate change آمده و معنی غیرقابل کنترل دارد نه فرار که معنی آن در حالت فعل است. صورت ویراسته جمله:

گزافه نیست اگر بگوییم ریاست جمهوری رامنی جهان را به سوی غیرقابل کنترل شدن تغییرات آب و هوایی می‌برد.

- سطر ۹ عنوان «امیدها برای دوره بعدی» ایرادی ندارد اما بهتر است به صورت «امیدواری‌های دوره بعدی» باشد.
- سطر ۱۰ جمله «در دوره اول، او استانداردهای...» اشکالی ندارد، اما یکی از فعل‌ها را می‌توان حذف کرد و جمله را قدری روان‌تر کرد. مقایسه کنید:

در دوره اول، او استانداردهای اقتصادی سخت‌گیرانه‌تری برای سوخت برقرار کرده و الزامات دقیق‌تری برای کارخانجات زغال‌سنگ تعیین نمود.

در دوره اول، استانداردهای اقتصادی سخت‌گیرانه‌تری برای سوخت و الزامات دقیق‌تری برای کارخانجات زغال‌سنگ برقرار کرد.

- نکته‌ای درباره ضمیر he و she در انگلیسی و چگونگی ترجمه آن: به طور کلی، در زبان فارسی، در مقایسه با انگلیسی، از ضمیر کمتر استفاده می‌شود. در زبان انگلیسی وقتی مثلاً نام جک یا جیل می‌آید، به دنبالش می‌توان مرتب از he یا she استفاده کرد. در زبان فارسی این طور نیست. مثلاً نمی‌توان یک بار گفت حسن و به دنبال آن مکرر از ضمیر او استفاده کرد، بلکه گاه به گاه باید مرجع ضمیر، یعنی کلمه حسن، را ذکر کرد. بنابراین، در ترجمه انگلیسی به فارسی، بسیاری از heها و sheها را باید به مرجعشان ترجمه کرد.
- در جمله «علیرغم موفقیت‌ها...»، قید متهورانه به نادرست به دوره نسبت داده شده است، در صورتی که باید به عمل او باما نسبت داده شود. دوره نمی‌تواند متهورانه باشد.

علیرغم موفقیت‌هایی که در چهار سال اول داشته است، دوره دوم باید بسیار متهورانه‌تر از دوره اول باشد.

صورت ویراسته جمله:

با اینکه اوباما موفقیت‌هایی در چهار سال اول داشته است، در دوره دوم باید بسیار متهورانه‌تر عمل کند.

همان‌طور که مشاهده می‌شود، ضمیر he در این جمله به اوباما ترجمه شده است.

- سطر ۱۳ «رئیس‌جمهور بهترین امید نهایی ماست، اما انتخاب مجدد او تضمین نمی‌کند که قادر خواهیم بود خود را از لبه پرتگاه کنار بکشیم.»

The President is our last best hope, but his reelection is no guarantee that we will be able to step back from the precipice.

عبارت «بهترین امید نهایی» اشکال‌دار به نظر می‌رسد. ظاهراً، امید نهایی اصولاً باید بهترین امید باشد. مشکل قضیه از ترجمه واژه last ایجاد می‌شود. این واژه را بیشتر آخرین ترجمه می‌کنند که البته درست است، اما همواره این طور نیست. در واقع، وقتی عبارت the last issue of the journal را به «آخرین شماره مجله» ترجمه می‌کنیم، ترجمه ما مبهم است زیرا ممکن است به این معنی باشد که آن مجله دیگر منتشر نخواهد شد. ترجمه درست این عبارت «جدیدترین شماره مجله» است. بنابراین، در اینجا نیز last را نمی‌توان امید نهایی یا آخرین امید ترجمه کرد. شاید بهترین ترجمه این عبارت «بهترین امید ما در حال حاضر» باشد. صورت ویراسته جمله:

اوباما بهترین امید ما در حال حاضر است، اما انتخاب دوباره او تضمین نمی‌کند که بتوانیم خود را از لبه پرتگاه کنار بکشیم.

علاوه بر این، همان‌طور که می‌بینید، عبارت The President به اوباما ترجمه شده است. گذشته از ترجمه ضمیر به مرجع ضمیر، نکته مورد نظر در اینجا وجود حروف بزرگ در خط انگلیسی و نبودن معادل آن در خط فارسی است. حسی که عبارت The President (با حروف کاپیتال) به خواننده انگلیسی می‌دهد عبارت معادل آن (رئیس‌جمهور) به فارسی زبان نمی‌دهد. بنابراین، مترجم باید، بنا بر موقعیت کلام، در برخی موارد آن را به نام رئیس‌جمهور – در اینجا، اوباما – ترجمه کند. به همین علت، از نظر گفتمانی، در جمله بعدی (اوباما می‌داند که...)، اوباما به «او» تبدیل

می‌شود زیرا در جملهٔ قبلی رئیس‌جمهور را به *اوباما* تبدیل کرده‌ام. به عبارت دقیق‌تر، همواره متن فارسی است که تعیین می‌کند کجا ضمیر، کجا مرجع ضمیر، و کجا مترادف آن را به کار ببریم نه متن انگلیسی.

- سطر ۲۲ انرژی پاک: حرکت رو به جلو با یک استاندارد انرژی پاک که نیاز به تسهیلاتی برای افزایش سهم تولید الکتریسیته از منابع تجدید قدرت دارد.

Clean Energy: Move forward with a clean energy standard that would require utilities to get a greater portion of their electricity from renewable sources of power.

ترجمه power به قدرت در این جمله نادرست نیست، اما اگر مخاطبان این مقاله را افرادی ناآشنا با الکتریسیته بدانیم، شاید بهتر باشد آن را برق یا دست‌کم نیرو ترجمه کنیم.

- سطر ۲۴ «شکست هیدرولیکی» در برابر fracking نیز اصطلاحی فنی است و نگارنده از درستی یا نادرستی آن خبر ندارد. آنچه مسلم است می‌دانم که در این گونه موارد باید به فرهنگ‌های لغت تخصصی (در این مورد، مهندسی استخراج گاز) مراجعه کرد، یا از اهل فن پرسید. به احتمال قوی، مترجم نیز همین کار را کرده است. به هر حال، منظور استخراج گاز از طریق شکستن سنگ‌های مسیر استخراج است. ضمناً، صفت مشکوک برای تکنیک مناسب نمی‌نماید:

قانونمند کردن این تکنیک جدید و بسیار مشکوک استخراج گاز طبیعی.

به نظر می‌رسد واژهٔ *تردیدآمیز* در اینجا مناسب‌تر باشد.

- ص ۲ سطر ۷ این عنوان نیز، مانند عنوان اصلی، در ترجمه به صورت سؤالی درمی‌آید و باید علامت سؤال داشته باشد: چرا رئیس‌جمهور تغییرات آب و هوایی را در حاشیه قرار داد؟

- ص ۲ سطر ۸ جملهٔ «در طول مبارزات...» اصلاح شد.

- ص ۲ سطر ۹ صفت *قدرتمند* برای *شواهد* خوب نیست؛ کلمهٔ قوی بهتر است.

- ص ۲ سطر ۱۲ عبارت «مخالفِ خنثی‌کنندهٔ اطلاعات غلط» معنای روشنی ندارد. کلمهٔ thwart در اینجا به معنی تضعیف شدن اوپاما در برابر مخالفان است. جملهٔ مترجم:

در دورهٔ اول، رئیس‌جمهور با مخالفت خنثی‌کنندهٔ اطلاعات غلط و کارشکنی از سوی جمهوری‌خواهان، صنایع سوخت‌های فسیلی و سایر ذی‌نفعان از اقتصاد انرژی‌های قدیمی مواجه شد.

During his first term, the President was thwarted by misinformation and obstructionism from Republicans, the fossil fuel industry and other corporate interests beholden to the old energy economy.

جملهٔ ویراسته:

در دورهٔ اول، رئیس‌جمهور با پخش اطلاعات غلط و کارشکنی از سوی جمهوری‌خواهان، صاحبان صنایع سوخت‌های فسیلی و سایر ذی‌نفعان اقتصاد انرژی‌های قدیمی مواجه و در نتیجه تضعیف شد.

- ص ۲ سطر ۱۴ «مبارزهٔ جمهوری‌خواهان با دانش آب‌وهوا» باید در ترجمه قدری بازتر می‌شد. جملهٔ مترجم:

مبارزهٔ جمهوری‌خواهان با دانش آب‌وهوا موفق شد اقلیت قابل توجهی از آمریکاییان را وادار کند نسبت به صحت تغییرات آب و هوایی تردید کنند.

The Republican war with climate science has succeeded in causing a sizable minority of Americans to doubt the veracity of climate change.

جملهٔ ویراسته:

مبارزهٔ جمهوری‌خواهان با تأکید دموکرات‌ها بر مسائل مربوط به تغییرات آب و هوایی اقلیت قابل توجهی از آمریکاییان را نسبت به صحت این گونه مسائل به تردید انداخت.

- ص ۲ سطر ۱۶ معمولاً ابتدا ترجمهٔ عبارت مورد نظر را می‌آورند و سپس صورت اختصاری آن را. بنابراین، بهتر است به این صورت باشد: شعارهای شکست‌خوردهٔ جمهوری‌خواهان (GOP)...

- ص ۲ سطر ۱۹ «افتراءبندی به دانش آبوهوا» عبارت مناسبی نیست:

سکوت رئیس‌جمهور درباره تغییرات آب و هوایی از این واقعیت ناشی می‌شود که GOP و شرکت‌های بزرگ نفتی در افتراءبندی به دانش آبوهوا موفق بوده‌اند و این باعث تضعیف حمایت مردم آمریکا از اقدامات زیست‌محیطی شده است.

جمله ویراسته:

سکوت اوپاما درباره تغییرات آب و هوایی از این واقعیت ناشی می‌شود که جمهوری‌خواهان و شرکت‌های بزرگ نفتی در زیر سؤال بردن دانش آبوهوا موفق بوده و باعث تضعیف حمایت مردم آمریکا از اقدامات زیست‌محیطی شده‌اند.

توضیح: واژه افتراء معمولاً با فعل زدن به کار می‌رود؛ علاوه بر این، همواره در مورد انسان به کار می‌رود نه غیرانسان.

- ص ۲ سطر ۲۱ آوردن دو عدد کنار هم درست نیست. مثلاً، نباید نوشت: در سال ۱۳۷۸ ۶ وزیر استعفا دادند. بنابراین، صورت درست باید این‌گونه باشد: در انتخابات سال ۲۰۱۲، شش میلیارد دلار...

ضمناً، عبارت «به بازی گرفتن» بیشتر به معنی «دست کم گرفتن» و «مسخره کردن» است که در اینجا مورد نظر نیست. همان‌طور که صورت ویراسته جمله نشان می‌دهد، «تاثیرگذاری بر جهت‌گیری» بهتر است.

- ص ۳ سطر ۲ یکی از اشکالات رایج در ترجمه‌های فارسی گذاشتن واژه مثال در برابر کلمه انگلیسی example است. البته، example در بسیاری موارد همان مثال است، اما نه در همه جا. در برخی موارد، از جمله همین مورد، باید آن را نمونه ترجمه کرد. علاوه بر این، جمله ترجمه‌شده سنگین و تقریباً نامفهوم است:

برای مثال، جمهوری‌خواهان، در حالی که افزایش نقطه شدت هوای کشور باعث تولید گازهای گلخانه‌ای می‌شد عنوان کردند که علاقه دارند FEMA (آژانس مدیریت بحران فدرال) خصوصی شود.

For example, the Republicans have suggested that they would like to privatize FEMA while increasing the nation's extreme weather causing emissions.

صورت ویراسته:

برای نمونه، جمهوری خواهان، در حالی که حوادث شدید آب و هوایی و در نتیجه تولید گازهای گلخانه‌ای افزایش یافته بود، پیشنهاد کردند که آژانس مدیریت بحران فدرال (FEMA) خصوصی شود.

- رسم الخط: موضوع رسم الخط این روزها خیلی اهمیت یافته است. مترجمی که یک جا «ها»ی جمع را به کلمه می‌چسباند و جایی دیگر جدا می‌نویسد نوشته‌اش اشکال دارد. ضمناً، همزه روی «ها»ی غیرملفوظ لازم است و نمی‌توان از آن گذشت. اینکه به صورت همزه (یای کوچک) یا «ی» (یای مستقل) باشد چندان مهم نیست؛ مهم این است که حتماً آن را بگذاریم.

- نقطه ضعف ترجمه: مترجم در ترجمه این متن تلاش زیادی کرده و ترجمه‌اش نیز نسبتاً خوب است، اما به نظر می‌رسد که در آزادی دادن به خودش در ترجمه بسیار سخت گیر بوده و همین امر به ترجمه آسیب زده است. فراموش نکنیم که ترجمه برای فارسی زبانان است. مترجم توانا کسی است که مفهوم زبان اول را در قالب زبان دوم عرضه کند.

توضیح: برای آگاهی از عملیات ویرایشی، نگاه کنید به تصویر صفحات ویراسته.